

KYRKJEHELING

KYRKJELYDSBLAD FOR ØSTERØY

NR. 2 • MARS 2018 • 43. ÅRGANG

Foto: Monkjerry/Pixabay

Lærer opp framtidas organistar

Side 9

Dramatisk kyrkjeferd i 1920

Side 4

Fasteaksjonen bergar liv!

Side 12

KYRKJENE PÅ OSTERØY: TILSETTE / RÅD OG UTVAL

Kyrkjekontoret, Lonevåg Senter, Lonevågen 5:
Åpen alle dager; mandag til fredag,
kl. 8.30-14.30.

Tlf. 56 19 22 80
Epost: kyrkje@osteroy.kommune.no
Heimeside: www.osteroy.kyrkja.no

Tilsette:

Kyrkjeverje Edvin Bratli ,
tlf. 56 19 22 80 / mobil 980 67 960

Sokneprest Tom Sverre Tomren
tlf. 56 19 22 82 / mobil 900 49 696

Sokneprest (vikar) Helle Maria Wolstad
tlf. 56 19 22 83 / mobil 468 14 114

Prestvikar Håkon Kinsarvik
Tlf. 56 19 22 82 / mobil 976 44 169

Organist Trent L. Bruner
tlf. 56 19 22 84 / mobil 938 89 950

Organist Baard Eikaas
tlf. 56 19 22 84 / mobil 936 72 224

Trusmedarbeidar Helga A. Mjelstad
tlf. 56 19 22 85 / mobil 480 95 658

Kontormedarbeidar Ruth Hauge
tlf. 56 19 22 86

Soknerådsleiarane for 2015 - 2019

Jenny Eikeland (Hamre)
Wenche Fiskeseth (Bruvik)
Geir Atle Mjelde (Haus)
Jan Hanstvedt (Hosanger)
Reidun Vevle (Gjerstad)

Kyrkjelydsblad for Bruvik sokn, Gjerstad sokn,
Hamre sokn, Haus sokn og Hosanger sokn.

Stoff til neste nummer kan sendast til :
kyrkje@osteroy.kommune.no

Kontakt for Kyrkjehelsing: Edvin Bratli.

Blad nr. 3-2018 kjem ut torsdag 7. juni
Frist for levering av stoff er: fredag 18. mai
Redaksjonen avsluttast: fredag 25. mai.

Layout og trykk: Molvik Grafisk

hjørne

Prestens

Påska og Jesus i liva våre

**Vi nærmar oss påsken og den sterkaste budskapet kyrkja
forkynner: Jesu død og oppstoda frå dei døde for vår
skuld.**

AV HELLE MARIA WOLSTAD

Det handlar om liding; smerte, forræderi og død. Og til slutt om eit stort mirakel. Jesu oppstode. Sigeren når han står opp frå døden og kjem att for å frelse alle menneske. Det handlar om at Gud går dit kor vi trudde Gud ikkje kunne vera, inn i det svartaste mørker. Jesus går dit Gud ikkje skulle finnast. Han går inn i den smerten som er så tung at Guds Son sjølv, kjennar seg gudsforlatt.

«Min, Gud, min Gud, kvifor har du forlate meg?» (Mark. 15, 34) blir Guds eige rop, Guds eige spørsmål til seg sjølv. Og svaret er oppstoda. Når Jesus døyr, går han ein veg som gjer slutt på kjensla av å vere forlaten av Gud. Ein gong for alle menneske. Og når han står opp frå dei døde, kjem han att for å møte oss alle. I forteljingane om Jesus etter oppstoda er det hans møte med sine, dei som hadde fulgt han, som står i fokus. Og det er då gleder og frimodigheita til dei han kjem til kjem att i deira liv.

Og han kjem ikkje med fanfarar, lysande klede, stor ståhei og proklamasjonar. Han kjem ikkje med lyn og torever. Han kjem ikkje med dom over dei som sveik han, eller forakt for dei som no er redde og svake. Han kjem i det skjulte og ukjente. Hans vener kjenner han ikkje att, han kjem ubedt og uventa. Og, han kjem dei i møte, enkelt og stille. Og i det enkle møtet, så ser dei kven det er som talar til dei. Når Jesus nemner Maria sitt namn, kan ho sjå kven han er. I rådet om kor garnet skal kastast, oppdagar lære-sveinen at det er Jesus sjølv som står der. I møtet med den andre blir Gud openbertt.

Og dette er også grunnlaget eg byggjer mi tru på. Jesus som kjem meg i møte og som viser seg i møter. Jesus som kan verka fjern og skjult for meg i periodar, men som brått openberrar seg for meg i og gjennom andre menneske. Ein streif av Jesu kjærleik kjem til meg i eit venleg smil. I eit klokt råd. I ei god helsing, eller eit «like» på Facebook. Jesu ansikt strålar mot meg i møte med song og musikk i kyrkja.

Sånn kan Jesus koma til oss alle, stilt og vart, skjult, men tydeleg, gjennom andre menneske. Så la oss sjå Jesus i kvarandre, og ta vare på kvarandre som skapningar med ein gnist av hans guddommelige nærvær i oss. Og la oss bære denne gnisten ut til alle vi møter og ta imot den gnist dei også bærer. Ei velsigna påsketid til dykk alle.

Vårens konfirmantar:

Bruvik kyrkje 6. mai

Sandra Høylo Tufteland
Oskar Skjold Olsen
Håkon René Vik Svåsand
Thea Hekland Hauge
Ronja Lovise Løvteit

Gjerstad kyrkje 29. april kl. 10 og 12

Teddy Sheringham Atieno
Vilde Vevle Lone
Michelle Våge
Hedda Helene Lone
Joar Vesterheim
Kristoffer Tyssebotn Fjereide
Henrik S Tysse
Frida Fitje
Johannes Revheim
Helene Kristine Bertelsen
Lovise Raknes Lohne
Elise Jacobsen
Kenneth Myking Søgnesand
Harald Tysse
Mailen Simmenes Fotland
Victoria Yan Revheim
Sunniva Vevle
Tobias Krakheilla Kallekleiv
Sivert Klovning Rød
Kristoffer Hugnastad
Ingrid Solberg Tysse

Hamre kyrkje 6. mai

Hannah Skage Skage
Susanne Hanstvedt
Malene Stamnes Devik
Sanna Konstanse Thunestveit
Johannessen
Vegard Vedå

Mathilde Rebnord Johnsen
Casper Olai Hundven Undertun
Tony Hansen Øksnes
Marion Ruud Vikane Olsen
Christian Andrei Azuelo Pitao
Tuva Ruud Raknes
Rosalinn Øksnes
Karolina Steinsland Bjørge
Randi Indrebø
Sunniva Skrolsvik Børtveit
Adrian Bognøy

Haus kyrkje 13. mai

Emelina Fossheim Galaz
Matias Midttun
Håkon Mjelde
Jonas Exzekiel Vevle
Rikard Stokke
Maria Hekland Mjelde
Henrik Mjelde

May-Linda Veseth
Tiril Loftås
Nora Riple Fanebust
Ivar Rivenes Johnsen
Selma K Blom
Dorthe Gundersen Børtveit
Sofie Rivenes Antun
Ludwig Hetlevik Bøe
Andreas Ramstad Furevik
Erik Brudvik Helle

Hosanger kyrkje 29. april

Rania Solberg Loftås
Emil Røslund
Madelen Louise Bruaas
Malena Bernes Nordbø
Nikolai Merkesvik
Morgan Nonås
Odin Fotland
Patrick Millen

Klokketårnet i Mjeldalen klart for oppussing

Dei tre siste åra har vi hatt mykje fokus på kyrkjene på Osterøy. Dei er blitt stelt og malt, og ser i dag flotte ut. Det same kan vi ikkje seie om klokketårnet i Mjeldalen.

I 2017 fekk vi tilsendt bilete av kor fælt det såg ut, og ei sterk oppmoding om å gjere noko.

No er vi i gang med opprusting. Vi fikser taket, takrenner, vi skiftar dør og vindauger, vi skal male bygget og ordne til området rundt. Vi har tru på at det vil gjere det trivelegare å vitje kyrkjegarden, ein gang utpå våren.

Edvin Bratli

EI SANN FORTELJING: – Osterfjorden var over lang tid kyrkjeveg, både ved dåp og gravferd. Fjorden kan vera lunefull. Det fekk bestefar oppleve då han forliste på ei kyrkjeferd, fortel Anna Leiknes Lyngøy, som har skrive dikt om hendinga. Bestefaren hennar var Karl O. Leiknes, som var ordførar i den gamle Hamre kommune frå 1920 til 1922.

Forliset

Novembermorgon, mørk og kald,
i året nitten-tjue.

Han bestefar til kyrkje skal,
det brenn i lys og grue.

Han rakar haka fin og glatt,
men barten let han vere att,
så finn han frakk og lue.

Ein ordførar lyt stå på post.
Her handlar det om ære.

Så ror han ut i snø og frost,
men seglet let han vere.

Med lange, seige åretak,
den breie fjorden legg han bak
om bølgiene er svære.

Eit viktig bod han skal ha med
til ein på andre sida.

For telefon og vår PC
er ukjent på den tida.

Så møtest folk på kyrkjetramm,
og bodet går frå mann til mann.
På svaret kan dei bia.

Han høyrer prest og kyrkjekor,
syng takk og lov og ære.

Det aukar på med vind frå nord,
eit uver som er nære.

I dag vert heimvegen eit strev.
Han beste alle krefter gjev
på veg til sine kjære.

Ein nordvest, isande og kald,
mot ryggen sin han kjenner.

Til far i høge Himmelhall,
ei stille bøn han sender.

Men i frå Mundalsfjell sin topp,
ein vind som vender kjølen opp,
og alt i redsle ender.

Med vinterfrakk og støvlar på,
ligg besten i djupe sjø.

Så prøver han å båten nå.
Han prøver å vatnet trø.

Han ropar alt han vinn om hjelp,
med naglebit i båten heldt.
Har tankar om dagleg brød.

På land dei naudrop fangar opp.
Tre motige, sterke menn.

Til naustet spring dei, utan stopp,
set båten på sjø igjen.

Eit sjømannskap av dei store!
Vert aldri gløymd, det dei gjorde:
Berga ein granne og ven.

Anna Leiknes Lyngøy

Leige av kyrkjelydshuset i Haus

Ønsker du å leige kyrkjelydshuset i Haus, kan du no kontakte kyrjekontoret. Der har dei oversikta over når det er ledig, og tek imot bestilling. Du kan ringe på 56192286 eller sende ein epost til kyrkje@osteroy.kommune.no. Samstundes takkar vi Nils Lygre, som har hatt denne oppgåva i fleire år.

Restaurering av vindaugene på Hamrekyrkja

Ein gong utpå våren vil folk som vitjar Hamrekyrkja sjå at vi har tatt ut nokre vindaug og sett inn noko midlertidig.

Grunnen til det er at vi no må reparere desse, som har stått der i 160 år. Beslag er rusta, spikrar er rusta bort, og kitten treng fornyast.

Treverket i vindaugo er i ganske god stand, og vil bli gjort rein for maling og skit, og bada i linolje.

– Prosessen vil ta nokre veker for kvart vindaugo, og når det er gjort, vil dei halde i nye 160 år, seier Rune Revheim.

Påske i Kaukasus

ARARAT-FJELLET SETT FRA JEREVAN: I Jerevan sies boligprisene å variere etter hvor mye du kan se av Ararat-fjellet fra eget stuevindu. En vanlig morgenhilsen når folk møter hverandre på gata er: «Vi kan se Ararat. Det blir en fin dag». (Foto: Seouj Qurishian)

I fjor falt påsken i Armenia og Georgia sammen i tid med vår egen påske. Tidspunktet kunne slik sett ikke bli mer perfekt for en reise til de to ortodokse landene i Kaukasus.

TEKST OG FOTO: DAG SUNNANÅ

Først litt om bakgrunnen for å reise på påsketur til Armenia og Georgia: For en del år siden var jeg på en konsert i Oslo og fikk høre den russiske pianisten Grigorij Sokolov spille seks armenske folkedanser arrangert for piano av en komponist med navnet Komitas.

Komitas var armensk munk, som i likhet med vår norske Lindeman reiste i eget land og fikk nedtegnet perler i landets folkemusikk. En statue av Armenias mest kjente komponist står i dag i en av hovedstaden Jerevans sentrale parker. Knust av tragedien til folket under perioden med folkemord hadde Komitas gått fra forstanden av smerte. Han døde i Paris, på et sanatorium, etter to tiår med vanvidd.

Etter konserten begynte jeg å sysle med tanken om å dra til dette landet ved Kaukasus. Men det skulle bli en annonse i NAF-magasinet Motor som fikk meg av gårde.

Armenia og Ararat

Det nåværende Armenia er forholdsvis lite; dets areal er mindre enn ti prosent av Norges areal. Som fjelland ligger 90 prosent av landet på over 1000 meters høyde. Innbyggertallet er ca. tre millioner. Armenia ble selvstendig republikk i 1991, fritt fra Sovjetunionen. I flere tiår har det vært stridigheter med nabolandet Aserbajdsjan om spesielt Nagorno-Karabakh-enklaven.

Armenia er et svært gammelt land med en lang og innfløkt historie. Noas ark skal ha blitt stående på Ararat-fjellet. Hovedstaden Jerevan er blant verdens eldste byer, når vi holder oss til de byene som alltid har vært bebodd. Den skal ha blitt grunnlagt i 782 f. Kr., og ligger langs den gamle Silkeveien.

Det står strid mellom Armenia og Tyrkia når det gjelder bruken av Ararat-navnet. Tyrkia viser til at fjellet ligger på deres side av grensen, og anklager armenerne for å gjøre overdreven bruk av Ararat som nasjonalt symbol. Da svarer Armenia syrlig med at Tyrkia overdriver når de i sitt flagg gjør krav på månen.

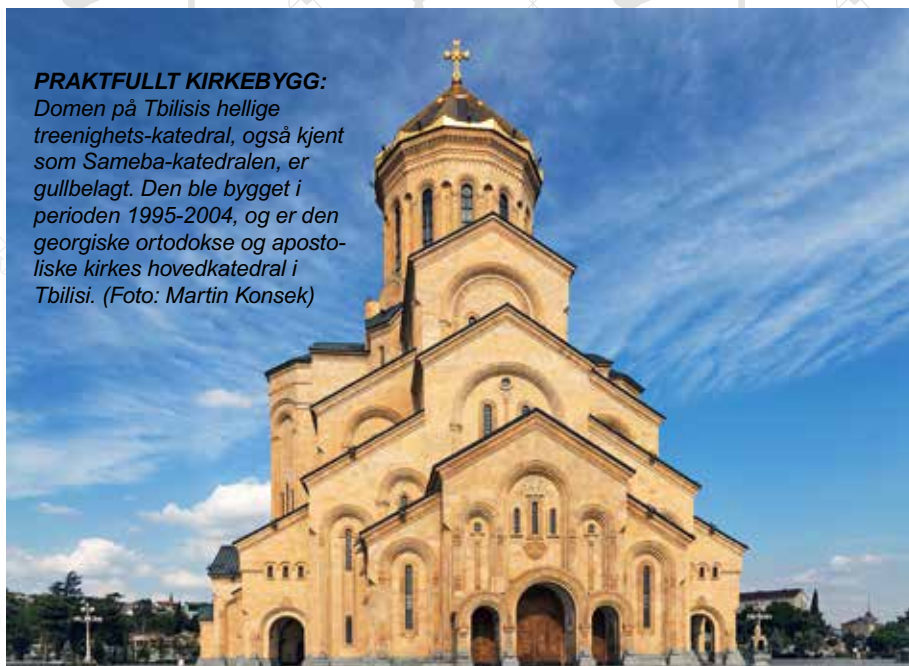
I Jerevan sies boligprisene å variere etter hvor mye du kan se av Ararat-fjellet fra eget stuevindu. Og dagens vær bedømmes gjerne etter hvor mye du kan se av fjellet. En vanlig morgenhilsen når folk møter hverandre på gata er: «Vi kan se Ararat. Det blir en fin dag».

Kampen for selvstendighet

Også Georgia fikk selvstendighet i 1991. I store deler av de to tiårene siden, har den tidligere Sovjet-republikken ofte fått overskrifter preget av ord som krig, ustabile forhold, korrupsjon og Stalin. Sistnevnte var født i den georgiske byen Gori, og her finner vi i dag verdens eneste gjenværende museum til hans minne.

PRAKTFULLT KIRKEBYGG:

Domen på Tbilisis hellige treenighets-katedral, også kjent som Sameba-katedralen, er gullbelagt. Den ble bygget i perioden 1995-2004, og er den georgiske ortodokse og apostoliske kirkes hovedkatedral i Tbilisi. (Foto: Martin Konsek)

Sommeren 2008 brøt det ut krig mellom Georgia og Russland etter at Georgia forsøkte å gjenerobre kontrollen med den georgiske provinsen Sør-Ossetia, og angrep de russiskstyrte separatiststyrkene der. Etter en uke ble det undertegnet en fredsavtale, som fikk Russland til å trekke mesteparten av styrkene sine tilbake.

I Georgia oppgir 99 prosent at de tror på Gud, og det samme gjør rundt 95 prosent i Armenia, Moldova, Romania og Bosnia. Målingen bekrefter at tiår preget av ateistisk propaganda og begrenset religionsfrihet langt fra har utryddet kristentroen.

Både armensk og georgisk er vanskelige språk for oss. Georgisk er ulikt de aller fleste andre språk, tilhører sin egen gamle språkgruppe, og inkluderer sjeldne lyder som mange besøkende aldri har hørt før. Språket har sitt eget 33 bokstavs alfabet som antas å være basert på et slags arameisk som ble talt på Jesu tid.

Georgia som kristent land

Georgia var sammen med Armenia et av de første landene som erklærte seg som kristent. Det skjedde i det fjerde

århundre. Men tross sin ortodokse majoritet av kristne (3,8 millioner), er landet stolt av å være ett av få land hvor kirker, moskeer, synagoger samt kapeller for ulike religiøse retninger finnes side om side.

Et trekk vi merket oss i Georgia var at folk flest ofte stanset opp og korset seg idet de gikk forbi en kirke. Og utenfor kirken var det gjerne tappekraner for hellig vann. Det er sjeldent å oppleve samfunn, hvor den kristne tro og respekten for religion er så synlig og har en så sentral plass i vanlige folks liv.

Det å få være med på en påskeaften-gudstjeneste i Jerevans største katedral sammen med flere tusen armenere, var da også noe av det sterkeste vi opplevde. Da får du virkelig følelsen av å være en del av den verdensvide kirke.

Både i Armenia og Georgia står gudstroen sterkt, slik den også gjør i Russland og de 17 andre tidligere kommunistiske østblokk-landene. En intervju-måling i de 18 landene ga som resultat et gjennomsnitt på 86 prosent, som sier de tror på Gud. I Georgia oppgir 99 prosent at de tror på Gud, og det samme gjør rundt 95 prosent i Armenia, Moldova, Romania og Bosnia. Målingen bekrefter at tiår preget av ateistisk propaganda og begrenset religionsfrihet langt fra har utryddet kristentroen.

I Armenia og Georgia bekjenner 89 prosent av befolkningen seg til den ortodokse kirken, mens Russland har 71 prosent ortodokse kristne. I de ortodokse landene er det også sterk støtte til statens rolle for å utbre religion. I Armenia mener seks av ti at staten skal ha en slik aktiv rolle. Politisk hersker det også en utstrakt Sovjet-nostalgi i de tidligere sovjet-republikkene, bortsett fra i de baltiske landene. Både i Armenia og Moldova mener et flertall at det har vært skadelig for dem at Sovjetunionen ble oppløst.

Kirken i Armenia

Armenia er verdens eldste kristne nasjon, og den armensk-apostoliske kirken er verdens eldste nasjonalkirke. Omtrent ti prosent av armenerne tilhører den armensk-katolske kirken, som er en av den katolske kirkens særkirker. Under sitt opphold i Armenia var paven gjest hos katolikosen Karekin II. Katolikosen er den armensk-apostoliske kirkens overhode, og holder til i bispetsetet Etsjmiadzin, som ligger i utkanten av Jerevan.

PÅSKEAFTEEN-GUDSTJENESTE I JEREVAN: Det å få være med på en påskeaften-gudstjeneste i Jerevans største katedral sammen med flere tusen armenere, var noe av det sterkeste vi opplevde. Da får du virkelig følelsen av å være en del av den verdensvide kirke.

Den armenske kirken betegnes som apostolisk, fordi den ifølge tradisjonen ble etablert av to av Jesu apostler, som skal ha misjonert i landet: Taddeus og Bartolomeus. Taddeus betraktes som den første biskopen av Armenia fra 43 e.Kr. til sitt martyrium i 66. Armenerne selv er stolte av å være den første nasjonen til å adoptere kristendommen som statsreligion. Det skjedde i året 301 under biskop Gregor Lysbringeren og kong Tridat den tredje.

Det armenske alfabetet ble så utviklet av munken Mesrop Masjtots i 406, og Bibelen ble oversatt til armensk i 434. Museet Matenadaran sentralt i Jerevan er bygget til Masjtots ære, og inneholder gamle og vakre dokumenter og bøker fra det 4. århundre. Armensk ble også innført som liturgisk språk istedenfor syrisk. Det egne skriftspråket skapte en kulturell blomstringstid i Armenia.

Armenernes holocaust

Den store utvandringen av armenere skjedde i stor grad under folkemordet på armenerne under første verdenskrig. Da flyktet minst en halv million armenere fra Tyrkia. De slo seg først ned i nabolandene Syria, Libanon, Israel, Egypt, Irak, Iran og Hellas, men mange flyttet videre til andre verdensdeler, blant annet Canada, USA, Argentina, Frankrike, Tyskland og Australia.

Bakteppet i Tyrkia var dette: De radikale ungtyrkerne hadde kommet til makten ved revolusjon i 1908. I årene som fulgte var landet preget av streiker, uro og oppløsningstendenser – og krig. For de radikale tyrkiske nasjonalistene ble de kristne minoritetene syndebukker, og særlig var armenerne utsatt. Ungtyrkerne så på islam som limet i samfunnsbyggingen.

I 1915 beordret den tyrkiske regjeringen armenerne til å flytte fra sine hjem og dra sørover til noen ørkenområder. Avgjørelsen var ment som en kollektiv straff for kontakten den tyrkiske regjeringen hevdet at armenerne hadde hatt med Russland – på det tidspunktet Tyrkias fiende. Tvangsforflyttingen ble åsted for store massakre. Hele byer ble nærmest utsløtt. Først ble voksne menn og eldre gutter skilt ut og skutt. Kvinner, barn og eldre menn ble sendt ut på en lang vandring sørover. Her ble mange utsatt for angrep og overgrep. Barn ble bortført. Det er blitt anslått at

PÅ FLUKT: I 1915 beordret den tyrkiske regjeringen armenerne til å flytte fra sine hjem og dra sørover til noen ørkenområder. Bildet viser en mor som gråter over sitt døde barn, bare kort vei igjen til hjelp og trygghet i Aleppo.

bare én av fem overlevde marsjen. Totalt døde rundt én million armenere i skyggen av første verdenskrig, i det som er dagens Tyrkia.

Tyrkias ansvar for det som skjedde har vært omstridt. Den tyrkiske staten bestrider folkemordet for å skjerme nasjonal identitet og prestisje. Internasjonalt, men også blant stadig flere tyrkere, ansees folkemordet på armenerne som et ubestridt faktum.

Minnestein i Bergen

En stor helt for armenerne i denne sammenhengen var Fridtjof Nansen. I Jerevan er det et eget museum for ham. Han fikk innført det såkalte Nansen-passet, som var et internasjonalt anerkjent identitetsbevis utstedt av Folkeforbundet til statsløse flyktninger. Mange armenere fikk nyte godt av denne ordningen, og knapt noe folk har æret Nansen som armenerne.

Fra 1925 organiserte han, på oppdrag fra Folkeforbundet, et omfattende hjelpearbeid for de armenske flyktningene. Han skrev artikler og bøker, holdt foredrag og fikk i gang innsamlingsaksjoner. Den hjelpen Nansen på denne måten fikk i stand, reddet svært mange.

En som også er hedret på genocide-museet i Jerevan, er den norske misjonæren Bodil Catharina Biørn (1871-1960) fra Kragerø. Hjembyen har reist en minnestein for henne. Hun viet sitt liv og arbeid til armenernes situasjon, og sørget for at verden fikk vite om det som skjedde, blant annet ved å ta bilder av elendigheten. Hun var misjonær blant armenerne i de østlige deler av Tyrkia, arbeidet som

hjelpearbeider, sykepleier og jordmor, og var med og berget atskillige menneskeliv.

Her i Bergen har vi et minnesmerke for innsatsen Nansen gjorde for armenere. 19. april 2007 avduket Fridtjof Nansens sønnesønn, arkitekt Egil Nansen, en såkalt «khachkar», et armensk kors, som var en gave til Nansens hjemland fra armenerne.

Tyrkia benekter at det foregikk et folkemord; derfor har en markering av skjenselsgjerningene blitt en utenrikspolitisk sak i Norge. Av den grunn takket den gang både Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Universitetet i Bergen nei til å ta imot monumentet.

Til nå har nasjonalforsamlingene i 24 land erkjent at det som skjedde mot armenerne var et folkemord. Saken ble løst etter initiativ av professor Arnljot Strømme Svendsen ved at Hilmar Reksten Allmenntilleggs Fond og Rekstensamlingene på Fjøsanger i samarbeid med Nansen Human Foundation påtok seg oppgaven.

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein,
Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70

www.thk.no

Abbedissen begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90

Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

ADVOKATGRUPPEN BERGEN

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter • Samliv
- Kontrakter • Kjøp/salg • Trafikk- og transportrett.

15 prosent rabatt til nye klienter fra Arna, Åsane og Osterøy! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen • Telefon: 920 41950
E-post: bernhard.hauge@agbergen.no • www.agbergen.no

Koba Christensen

BEGRAVELSESBYRÅ

128 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Åsane Begravelsesbyrå

v/ Johannes R. Blom

55 18 90 00 Døgnvakt

E-post: aasane-b@online.no
TERTNESVEIEN 99 (Hildes Blomster AS)

Bergen Omegn

BEGRAVELSEHJELP
POLDEN

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Heine
Polden

Cathrine
Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN

Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA

2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Sträume
Tlf: 55 21 44 50

Åsane Senter Kilden Senter Oasen Senter Sletten Senter

Alltid en
anledning!

**TOPPE
BLOMSTER**
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

Arna GRAVFERDSBYRÅ

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging ved
begravelser og bisettelser.

Ragnhild Th. Kristing
Marit I. Hope
Torstein A. Jenssen

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyraa.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?

Vi har det du trenger for å dekke
ditt nydelige festbord!

Stort og unikt utvalg i norske håndlagde lys, servietter,
løpere, lysestaker, skåler, silkeblomster, bordkort m.m.

Fjøsangerveien 207
55 31 80 01

Løiten Lys Bergen

www.loiten-lys-bergen.no

Akasia

-verdier for generasjoner

Akasia har lang erfaring med gravstell, og våre dyktige
gartnere steller i dag ca. 8000 graver på 27 gravplasser
i Bergen. Vi tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesial-
tilpassede avtaler etter ditt behov.

Dersom du signerer helårs stellavtale med oss for 2018,
tilbyr vi gratis påskeliljer i år.

Bestillingsfrist innen 15. mars.

Pris kun kr. 1990,-

Kontakt oss på telefon: 55 59 39 00
epost: gravstell@akasia.no

Utdanner fremtidens organister

Orgelklubben Ferdinand ble startet i 2004 av Amund Dahlen, som et svar på manglende rekruttering til kirkemusikeryrket. De siste syv årene har den vært drevet i regi av Den Katolske kirke i Bergen, men i samarbeid med Bergen domkirke menighet.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

FARGER OG MANGFOLD: Platetittelen, Colours, er et uttrykk for orgelklubbens mangfold både når det gjelder musikk, utøvere og kulturell bakgrunn. (Foto: Elias Dahlen)

Klubben består av 25 elever og fire lærere. Elevene engasjeres med jevne mellomrom til å spille i messer, gudstjenester og konserter.

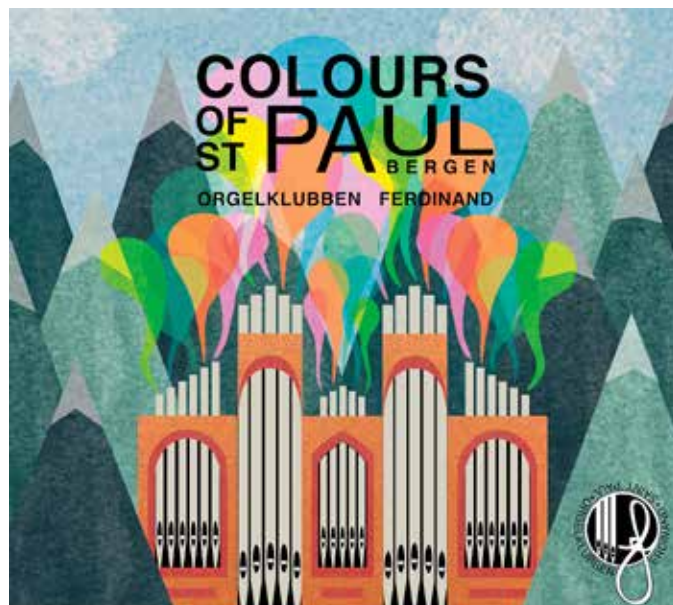
Navnet Ferdinand har klubben etter den tyske organisten Ferdinand Vogel, som arbeidet 40 år i Bergen fra midten av 1800-tallet, og startet den første organiserte musikkundervisning med statsstøtte i Norge, Vogels organistskole. Ferdinand Vogels bidrag har hatt stor betydning for musikklivet.

Lærere og elever har nå samlet seg om å utgi dobbel-cden Colours of St. Paul, der den første platen inneholder innspillinger gjort av orgelklubbens elever (den yngste er bare åtte år gammel), samt de to tidligere elevene Roystan James (studerer til daglig nanoteknologi på universitetet i Bergen) og Jonas Apeland, som begynte på kandidatstudiet i kirkemusikk på Norges Musikkhøgskole i Oslo høsten 2016.

Den andre platen inneholder innspillinger av lærere og profesjonelle organister: Anders Johnsson (organist i St. Andreas kyrka i Malmö), Mariko Takei Myksvoll (organist i St. Markus kirke), Harald Jakob Holtet (organist i Centralkirken i Bergen), Sigurd Melvær Øgaard (domorganist i Bergen), og Amund Dahlen (kantor i St. Paul kirke).

Musikken de spiller er av komponister som Bach, Corelli, Charpentier, Franck, Mendelssohn, Schubert og Sibelius, mens instrumentet som trakteres er Casavant op. 817-orgelet i St. Paul kirke i Bergen. Dette orgelet ble opprinnelig bygget i 1919 til kirken Saint Charles i Quebec, Canada.

Bakgrunnen for at orgelet er flyttet til St. Paul kirke, er at kirken i Quebec ble stengt og menigheten lagt ned. St. Paul er derimot en høyst levende menighet, med medlemmer fra 120 nasjoner, noe som også gjenspeiles i orgelskolens elever. Platetittelen, Colours, er derfor et uttrykk for mangfoldet både når det gjelder musikk, utøvere og kulturell bakgrunn.

Doppel-cden Colours of St. Paul er utgitt av Cantando Musikkforlag, og inneholder innspillinger gjort både av orgelklubbens elever, lærere og profesjonelle organister.

AVSKJEDSMARKERING OG BOKLANSERING:

Da professor Eldbjørg Haug gikk av med pensjon før jul, ble dette markert med et eget arrangement i Knut Fægri's hus. Her benyttet hun anledningen til å lansere sin nye bok om reformasjonen. (Foto: Joakim Dahl Haaland)

Veien frem til folkekirken

I den nye boken «Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år» har historieprofessor Eldbjørg Haug samlet en rekke artikler om tiden som ledet opp til reformasjonen, og forholdene både i Norge og Europa like frem til vår tid.

TEKST: EDVIN BRATLI

Boken gir et godt innblikk i reformasjonshistorien fra middelalderen og frem til i dag. Den gir oss skildringer av det religiøse, politiske og kulturelle livet, og hvordan tro, kultur og samfunn har blitt vevet sammen i menneskenes liv.

Hva har Martin Luther hatt å si for utviklingen i Europa? Hvorfor fikk læren hans fotfeste, og hvordan ble den tatt imot? Noe er påvirket av reformasjonen, mens andre ting skjedde parallelt med utviklingen i samfunnet, og uavhengig av reformasjonen.

Reformasjonen – en katastrofe?

Tidligere professor i historie ved Universitetet i Bergen (UiB), nå professor emerita Eldbjørg Haug innleder boken med å male et tidsbilde av hvordan livet i den katolske kirke artet seg før reformasjonen.

Det handler om geistlige som beriket seg på salg av avlatsbrev, som skulle gi tilgivelse for synder og en snarvei gjennom skjærsilden. Jesu frelsesbudskap var kommet mer i bakgrunnen. Det var dette katolikken Martin Luther ikke kunne akseptere, og som førte til at han slo opp de 95 tesene på kirkedøren i Wittenberg.

Norge hadde vært et katolsk land i omtrent 500 år da Martin Luther sto frem. Nordmenn var ganske fortrolige med den

katolske lære og framtidsutsiktene for landet var positive, selv om vi var kommet under dansk kongestyre.

Øystein Rian, professor i historie ved Universitetet i Oslo, hevder at reformasjonen var en katastrofe i norgeshistorien. Dette begrunner han med at «vi fikk et skifte i religionsformer, i kirkens organisasjon, i de politiske forholdene, i administrative forhold og i det sosiale og kulturelle klimaet da en gammel norsk elite måtte vike for en ny og fremmed elite».

Kirken i Norge var en traust og solid katolsk bondekirke som måtte vike for den lutherske lære, innført med kongemakt fra København.

Kirkekunst og kirkegods

Henrik von Achen, professor i kunsthistorie og direktør for Universitetsmuseet i Bergen, gir oss et innblikk i hva som skjedde med kirkekunsten i alle de rikt utsmykkede kirkene her i landet. Etter reformasjonen ble helgenkulten avviklet, og dermed ble mange altre i kirkene overflødige. Helgenbilder skulle også ut av kirkene. Mye ble brent og kastet, noe ble solgt til andre kirker eller private, og noe har overlevd til i dag.

Fra von Achen får vi historien om alterfrontalet fra Nedstryn, pasjonstavlen fra Volda kirke og messehagelen fra Hjørundfjord, alle tatt vare på i Bergen Museum. Hvor kom de fra og hvordan havnet de i disse kirkene, langt fra Bergen?

Tor Veidling, førstearkivar i Riksarkivet, tar for seg hva som skjedde med kirkegodset; eiendommene som lå under den katolske kirke. Før reformasjonen utgjorde kirkegodset nær halvparten av all jordeiendom i Norge, mens krongodset var mindre. Ved reformasjonen la kongen beslag på det meste av kirkegodset. Hvilke konsekvenser fikk det, for kirken, for folket?

Lutherske prestefruer

Med reformasjonen ble sølibatet opphevet for prestene. På samme måte som prestene hadde hatt en sentral rolle i samfunnet, fikk også prestefruene det. Reformasjonen førte til forkynnelse på folks eget språk, til skolevesen og folkeopplysning, der prestefruene tok aktivt del.

Martin Luthers Katharina von Bora ble en sentral figur. Hun var lærd, og drev med både undervisning og samlet og brukte mange urter, noe hun hadde lært mens hun jobbet i apoteket til maleren Lucas Cranach.

Anne-Hilde Nagel, også hun tidligere professor i historie ved UiB, og nå professor emerita, gir leseren et bilde av rollen prestefruene spilte i Tyskland i starten på reformasjonen, og om prestefruenes mangslungne virke i norsk kirke- og samfunnsliv. Prestegårdene ble viktige sentra i bygdelivet.

Hva vet vi om kvinnens plass i samfunnet etter reformasjonen? Hvilke endringer måtte de gå gjennom? Hanne Marie Johnsen, førsteamanuensis ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning ved UiB, skriver om kvinner som fikk barn utenfor ekteskap, om husbonden som satte barn på tjenestejentene, og hvordan de stilte opp for disse.

Hva ble akseptert av samfunnet? Hva skjedde når ekteskap eller andre forhold ikke lenger fungerte? Kunne man skilles? Barn var et viktig mål for ekteskapet, og dette påvirket lovgivningen.

Var Luther antisemitt?

En annen spennende artikkel omhandler bibeloversettelser, skrevet av Gunnstein Akselberg, professor i nordisk historie ved UiB, og kjent fra NRK-programmet Lindas språksjov. Før reformasjonen var de bibelske tekster på latin, og prestene formidlet innholdet. Martin Luther fikk oversatt bibelen til tysk, noe som gjorde det mulig for vanlige folk å lese Guds ord.

Seinere kom bibelen både på dansk, svensk, samisk og til slutt på norsk. Utviklingen av trykkekunsten ga også Martin Luther muligheter for å få trykket tekster, bøker og skrifter om den rette lære.

Det har vært mange diskusjoner om hvilket syn Martin Luther hadde på jødene. I de tidlige skriftene er han positiv til jødene, men han vil gjerne at de skal omvende seg. Dette skjer ikke, og etter noen år med frustrasjon over staheten de viser, fremstår han nærmest som jødehater, og vil ha dem bort fra Tyskland.

Hva skjedde med de katolske prestene? Hvor kom alle de nye protestantiske prestene fra? Ble vi nordmenn protestanter, eller levde vi fortsatt som katolikker etter 1536? Gunnar

Winsnes Knutsen, professor i tidlig moderne norsk og europeisk historie ved UiB, gir gode svar på disse spørsmålene.

Pilegrimsvandring før og nå

I 1736 feiret Danmark og Norge 200-årsjubileet for reformasjonen. Men hvilken feiring var det? Christian III var konge, og jubelfesten ble like mye en feiring og markering av eneveldet og kongen.

I kapittelet «Reformasjonsjubileum i eneveldets tegn» av Thomas E. D. Slettebø, førsteamanuensis i historiedidaktikk ved Universitetet i Tromsø, får vi en innføring i både politikk, kulturhistorie og religionens plass i samfunnet. Prestskapet hadde en viktig rolle i formidlingen.

Boken avsluttes med historien om pilegrimsvandringene. Linjene trekkes fra korstogene til Jerusalem i middelalderen, fra pilegrimsvandring før reformasjonen og til den renessansen de har fått i vår tid. Lisbeth Mikaelsson, professor i religionsvitenskap ved UiB, skriver om praksisen med pilegrimsvandring, en katolsk skikk, som nå ser ut til å blomstre opp i Norge.

Myndighetene etablerer pilegrimsruter, og folk valfarter til Nidarosdomen i Trondheim. I middelalderen dro mange også til Selja og til Røldal. Det arbeides både sentralt og lokalt og ikke minst i miljøet knyttet til Nidarosdomen for utviklingen av pilegrimsvandring i Norge. Verken helgendyrkelse eller pilegrimsreiser er lenger forbeholdt katolikker.

Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år. Eldbjørg Haug (redaktør)
Spartacus forlag / Scandinavian Academic Press, 2017

Fakta

Eldbjørg Haug

- Eldbjørg Haug (født 1947 i Lillestrøm) leverte hovedoppgaven sin i 1972, og tok doktorgrad ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i 1996.
- Siden september 2007 og frem til hun gikk av med pensjon i fjor har hun vært professor ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap ved Universitetet i Bergen (UiB).
- Hun har tidligere vært ansatt ved Høgskolen i Telemark, Lokalhistorisk institutt, Universitetet i Oslo og i Utenriksdepartementet som diplomat i Tel Aviv, København og Lusaka.
- I sin forskning har hun brukt mye tid på dronning Margrete, kloster- og kirkehistorie, samt Stavangers historie.
- Haug er redaktør for den nye boken, «Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år», som startet som en idemyldring for ti år siden, og etter hvert ble til et samarbeid med Reformasjonsbyen Bergen 2017.
- Til tross for sin nye hverdag som professor emerita, har Eldbjørg Haug ingen planer om å legge forskergjerningen på hyllen. Hun holder nå på med et nytt prosjekt om Kalmarunionen, og har fått forskningsplass ved Nasjonalbiblioteket.

Livreddende vann

Rent vann, solide doer og god hygiene til flyktninger er stikkordene når årets konfirmanter samler inn penger til Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, som i år holdes i tidsrommet 18.-20. mars.

TEKST OG FOTO: KIRKENS NØDHJELP

RENT VANN: Nå har Kany tilgang til rent vann bare ett minutt fra teltet hvor hun bor, takket være norske givere.

På flukt uten mat og vann

Kany og familien flyktet fra en krig som blusset opp i Kasai, der de bodde, og familien måtte legge ut på en flukt som har satt spor i 14-åringen.

– Vi våknet av at det var skyting i byen, og vi la på sprang med en gang. Vi rakk ikke å ta med oss noe. Vi var på flukt i flere dager, og måtte gå langt uten verken mat eller drikke, sier Kany, som savner vennene og hjemmet sitt i Kongo.

Heldigvis kom hun og familien seg trygt over til nabolandet Angola, der de nå har slått seg ned i påvente av at krigen hjemme skal ta slutt. Nå har Kany tilgang til rent vann bare ett minutt fra teltet hvor hun bor.

Når det haster å hjelpe

Det er Kirkens Nødhjelp som leverer vann, toaletter, hygieneartikler og tømmer søppel i leiren der Kany bor. Det er et arbeid som organisasjonen kan gjøre på grunn av støtten fra norske givere som tidligere har gitt penger gjennom Fasteaksjonen.

– Pengene vi får inn gjennom Fasteaksjonen gir oss en økonomisk muskel som gjør det mulig for oss å reagere raskt når en krise oppstår, slik vi gjorde i Angola da flyktninger kom over grensen fra Kongo. Da kunne vi komme fort i gang med midlene fra våre norske givere, mens vi ventet på mer støtte fra andre givere, slik som FN. Støtten fra det norske folk gjør at vi kan handle raskt og redde flere liv, sier generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, Anne-Marie Helland.

Aksjonen blir i år arrangert for 51. gang, og frivillige over hele landet samler inn penger ved å gå med bøsser eller arrangere ulike tilstelninger. Pengene går til Kirkens Nødhjelps arbeid over hele verden.

Mer informasjon: fasteaksjonen.no

Fjorårets bidrag var til stor hjelp for flyktninger fra Boko Haram og Kongo. – Da vi var på flukt hadde vi ikke noe vann. Vi klarte til slutt å finne noe vann, men det var skittent, forteller Kany. Hun pleide å ha et helt normalt

tenåringsliv hjemme i Kongo. Gikk på skolen, hadde et trygt liv med familien og sang i kor i den lokale kirken. Nå bor hun og familien i et telt i en flyktningleir. De er noen av over seks millioner kongolesere som i dag er på flukt.

Påskefest 2018

Kirken i Bergen inviterer store og små til **gudstjenester, konserter og kulturarrangementer** i våre 34 kirker. Velkommen!

Fullstendig Påskefest-program finner du på bergen.kirken.no
facebook.com/paskefest

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid. kirkens-sos.no

SOS
22 40 00 40

SOS
CHAT

SOS
MELDING

**KIRKENS
SOS**

Kjære leser!

Bladet du nå holder i er et resultat av innsatsen fra mange frivillige fingre. Likevel er det en del kostnader med produksjonen av hvert blad.

Stor takk til alle dere som har bidratt økonomisk til bladet, dette er med på å gjøre det mulig å utgi bladet.

Dersom du ønsker å støtte oss, kan du sette inn et beløp på vår bank-konto 5081.08.55409. Adressen er

Menighetsbladene, c/o Åsane Menighet, postboks 83 Ulset, 5873 Bergen. Det er mulig å få skattefradrag på gaver der totalt årsbeløp overstiger kr 500.

På forhånd takk til de som finner anledning!

Vennlig hilsen Bjørn Otto Aarheim,
styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

I ÅSANE KIRKE

Babysang for de minste

» Mandag og torsdag kl 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barnesanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

- » Løvegjengen (4-åringer)
- » Førskolegruppe
- » Formingsaktiviteter
- » Leker og materiell
- » Lekerom og gymrom
- » Snekkerbod

Andre aktiviteter og fellesarrangementer

- » Felles samlingsstund
- » Karneval og julefest
- » Turdager/utflukter
- » Åpne familiedager
- » Internasjonal dag
- » Babymassasjekurs

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no og Stjernen Åpen barnehages Facebook-side «Stjernen Åpen barnehage». Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer. Har du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 55 36 22 62 / 917 24 471. Hjertelig velkommen!

www.aasanemenighet.no

Hvordan kan kirken gjøre påsken relevant for folk igjen?

Påsken gir ti dager fri til å reise bort. Hvor man reiser er ikke så viktig – så lenge man kommer seg langt nok vekk til å ikke høre lyden av kirkeklokker eller en prest som snakker om noe man aldri helt har forstått.

AV SUSANNE FESTE INGEBRIGTSEN

PÅSKENS BUDSKAP: «Det å feire, år på år, at dødens makt over mennesket og skaperverket er overvunnet, gir en dypere forståelse og får større betydning for meg desto eldre jeg blir» skriver Susanne Feste Ingebrigtsen. (Foto: Cédès)

Påsken er høytiden jeg gleder meg til hvert år. På så mange måter synes jeg den er bedre enn julen – på Vestlandet i hvert fall. Lysere tider, bedre vær, skiføre, nærmere sommerferie – for ikke å snakke om det som faktisk er sentrum i påsken – Guds forsoning med alle mennesker gjennom Jesu død og oppstandelse.

Det å feire, år på år, at dødens makt over mennesket og skaperverket er overvunnet, gir en dypere forståelse og får større betydning for meg desto eldre jeg blir. Nærmest som om noe så altavgjørende ikke evnes å fatte før man er halvveis i livet og vel så det. En forutsetning er også at man

ønsker å fortsette og grave i påskens budskap og mysterium. En annen forutsetning er at man tror budskapet er av eksistensiell betydning.

Kanskje det er her utfordringen til påsken, for majoriteten av befolkningen i vårt langstrakte land, ligger? Påskens budskap er for vanskelig å fatte, så folk faller av lasset og drar den eksistensielle betydningen med seg? Det er én påstand. En annen er at det kapitalistiske, sekulære samfunnet for lengst har overtatt definisjonsmakten for hva som er et godt liv – og der passer ikke kirkens lære om synd og forsoning inn.

Påskens budskap er ikke noe som gjelder folk flest lenger. På samme måte som julen har den blitt nedgradert til noe rent materialistisk; «hva fikk du til jul og hvor skal du i påsken?». Hvordan har kirkens viktigste høytider blitt arenaer for økonomisk og sosialt press?

Hver kristen høytid – måtte det være jul, påske, Kristi himmelfartsdag eller pinse – går de fleste mediehus ut i gaten og spør forbipasserende folk om de vet hva som skjedde på skjærtorsdag, eller hvorfor vi feirer pinse. De fleste unnskylder seg eller ler, og avslører at de ikke har peiling, men det er kanskje ikke så farlig, for det har sikkert ingen andre heller.

Hvordan har kirkens viktigste høytider blitt arenaer for økonomisk og sosialt press?

I 2014 foretok InFact for VG en større og grundigere undersøkelse der over tusen nordmenn svarte på spørsmål om påsken. Nesten en tredjedel visste ikke hva som skjedde skjærtorsdag. En fjerdedel visste ikke hva som skjedde langfredag. VG brukte undersøkelsen i en sak med overskriften «Hvem kan redde påsken?». Det får meg til å spørre om kirken gjør en god nok jobb i å formidle påskens budskap slik at folk faktisk forstår det? Kirken er den aktøren som burde redde påsken – det er tross alt kirkens viktigste budskap.

Per Arne Dahl hevder i en kommentar i Vårt Land fra 2015 at det i kirken er stille rundt Jesus. Få eller ingen provoseres

eller begeistres av ham. Mennesker forteller at de har sans for kirkerommet, kirkegårdene og kirkens ritualer, men er mindre opptatt av Jesus som forbilde, og enda mindre engasjert av ham som verdens frelser.

Kanskje er det kirken som må møte folk på deres egne premisser og gjøre påsken relevant igjen. Kanskje er det folk som må begynne å gå i kirken for å lære mer om den kristne tro. Selv vil jeg påstå at førstnevnte er den mest realistiske veien å gå. Enkel er den derimot ikke. Hvordan møte noen

med påskens budskap på en lettfattelig og relevant måte, uten å unnlate å snakke om synden og lovens realitet?

Jesus var et uhyre spennende og bemerkelsesverdig menneske. Kanskje nøkkelen ligger i å gjenoppdage Jesus på nytt for dagens samfunn? I kristologien sies det at det eneste vi kan vite om Gud er det som er åpenbart gjennom Jesus Kristus. Jesus er fremdeles den mest relevante i den kristne tro. Den årlige påskefeiringen gir kirker over hele landet en fantastisk mulighet til å proklamere dette – grip den.

Tid til tankens bruk

Da ungene var små var det travle tilstander; de skulle aktiviseres, for «lediggang er roten til alt ondt». Etter skoletid var det hastige middager, lekser, flere klokkeslett, og evig transport i øst og vest til ørten fritidsaktiviteter: Det ble spilt og turnet og danset og «hestet» over en lav sko, kort sagt; vi jaget våre barn omkring.

AV THRUDE DEISZ

En dag sukket yngstebarnet tungt og kom med følgende utsagn: «Mamma, jeg er så stresset, jeg har aldri tid til å gjøre ingenting liksom». Jeg ante ikke en gang at hun visste hva «stress» var. Det var en vekker. Men historien gjentar seg. Jeg opplever at den lille damen gjør nøyaktig det samme med sine barn. Det er faktisk sånn at en dag «fri» fra aktiviteter er en sann glede.

Hørte i NRK om barn og «meditasjon» dvs. noe de kalte «mindfulness» (mental tilstedeværelse?). Det handlet om forsøk gjort i grunnskolen, der man regelmessig, og under veiledning av terapeuter, ga elevene trening i å ligge på gulvet og bare slappe av og la tankene flyte - og hvordan dette lot til å stimulere arbeids- og konsentrasjonsevnen resten av skoledagen. Lederen hevdet at om noen år kom denne formen for «mindfulness» til å gå inn i undervisningen på samme måte som fysisk fostring / kroppsøving gjør det nå. Man skal jo ta vare på og utvikle hele mennesket..

Læreren fortalte at hun hadde vært bekymret for en av de små elevene som skulle gå alene hjem fra skolen. Da hun ga uttrykk for dette - smilte den lille «eremittgjengeren» tilfreds og svarte at «jeg liker å gå alene, da kan jeg gå i mine egne tanker». Så må man være seg bevisst at små mennesker også har en åndelig del som skal utvikles og at de også trenger fred. Det er ikke dumt å gi ungene gode vaner de kan ha med på livsveien, så gode frø, som må få tid til å spire og modnes.

Det er nettopp noe vi alle har behov for. Her er så mye som vil fylle tiden vår. Flimmersamfunnet, som det het

EN STILLE STUND: «Stillheten har en verdi i seg selv» skriver fjellklatreren og friluftsliventusiasten Nils Petter Faarlund et sted. Han var inne på noe. (Illustrasjonsfoto: Vladimer Shioshvili)

en gang - er ikke blitt mindre påtrengende. Meditasjon kan være så mye; blant annet å puste rolig, og tømme sinnet for negative tanker. Selv tenker jeg noen ganger på konsert at det jeg opplever nå må være en form for meditasjon; jeg blir rolig og tilfreds og får energi av det.

En misjonær fortalte om en form for meditasjon i India, som hun hevdet var direkte skadelig: du kunne få utlevert et «mantra» (et ord som skal gjentas) som i realiteten var en påkallelse av onde, hedenske guder. Men med Jesus som mantra påkaller vi Den gode. Og så nærmer vi oss bønnen. En stille stund, det er alt man trenger.

 EIDSVÅG AUTO AS
 www.eidsvaagauto.no – Folg oss på Facebook
 Aut. bilverksted • Karrosseri
 Lakkeringsverksted
 Eidsvågbacken 21 - 5105 Eidsvåg
Tlf. 55 25 10 20

 MEGA
 CAR SERVICE
 GODKJENT
 VERKSTED

 ASTRI VÅRDAL
 Statsautorisert revisor/autorisert regnskapsfører
 Revisjon: aksjeselskap, stiftelser, borettslag mm.
 Regnskapsføring
 Ytre Arna Mail: astri@vaardal.no
 Tlf: 55 53 14 94 Nettside: http://www.vaardal.no

 Rolf's Matbu og Selskapsservice
 EIDSVÅG I ÅSANE • 27 ÅRS ERFARING
Vi leverer eller du henter!
VI LAGER MAT TIL:
 • Konfirmasjon
 • Dåp
 • Runde dager
 • Kurs
 • Minnestunder
 Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
 Tlf: 55 29 26 32 • post@rolfsmatbu.no
 www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet
Sigrun Pedersen M.N.A.
 Arv/gaver
 Barnerett
 Familierett
 – sambo/ekteskap
 Samlivsbrudd
 Kjøp/salg fast eiendom
 – bolig/hytte
 Littleåsv. 49, 5132 Nyborg.
 Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)
Tlf.: 55 18 86 00
 advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

ABATEC TAKSERING
 Taksering av bolig og fritidseiendom, tilstand, verdi og lånetakst, reklamasjon og skade, taksering av tomter, innbo og løsøre. Deltar også på visning og overtakelse av bolig.
 Jordalsveien 17A, 5105 Eidsvåg i Åsane.
 Mob: 959 34 366
 E-post: abatec@online.no • www.abatec.no

 JC INTERIØR
Kjøkken • Bad • Garderobe
 Salhusveien 55, 5131 Nyborg
 Tlf. 55 53 98 40
 www.jcinterior.no
 Besøk en av Norges største shop in shop **LENE BJERRE DESIGN**

Ull er omsorg
 JANUS
 www.janus.no
 Since 1895
 Besøk oss gjerne på Janus Kultursenter på Espeland

 TREseksten
Konfirmasjon 2018
 Åsane Storsenter 42
 TLF.: 55 19 82 00

 FORSAM
 Fortrolige samtaler for deg som ønsker en samtalevenn.
 Ring for avtale/møte
 Tlf: 48596311

Kystsogevekene kjem til kyrkjens

Søndag 5. august vil det gå tre veteranbåtar frå Bergen til Hamre kyrkje, der det blir halde gudsteneste.

TEKST: EDVIN BRATLI

Kystsogevekene er ein folkefest i Bergen og Hordaland, som varer frå 4. august til 16. september. Saman med arrangementet Fjordsteam blir det laga til eit yrande liv i byen og fleire stader langs kysten. Det blir ei stor samling av veteranbåtar og kulturelle innslag, som strekkjer seg over fleire veker.

Dei tre veteranbåtane som startar frå Bryggen i Bergen 5. august, er MS Atløy, MS Granvin og MS Vestgar. På vegen tek dei opp passasjerar i Breivik, Eidsvåg, Salhus, Frekhaug og Steinestø. På returen blir det òg kapprace inn mot Bergen med Hurtigruta, som vil kome inn til byen på den tida.

På Hamre blir det folkefest denne søndagen. Tre båtar ved kai, gudsteneste, omvising i kyrkja, kyrkjekaffi og hommusikk etterpå.

For dei som vil vere med på ein av båtane, vil det kome informasjon om kor ein får kjøpt billett. Følg med på www.kystsogevekene.no.

FOLKEFEST MED VETERANBÅTAR: MS Atløy, som her siglar inn på havna i Florø under Fjordsteam 2015, kjem til Bergen under Kystsogevekene. (Foto: Tore Sætre)

Påska i ord og tonar

Har du vore vekkrest i påska og saknar påska i kyrkja? Då kan det vera ekstra godt å komme i kyrkja 2. påskedag og få delta i heile påskas forteljing.

2. påskedag inviterer vi til «Påska i ord og tonar – ei vandring gjennom bibelens tekstar og musikkens påskebodskap» i Hosanger kyrkje. Dette vert eit gudsteneste der heile påskeforteljinga kjem i fokus,

HEIM TIL PÅSKESONG: Har du vore vekkrest i påska og saknar påska i kyrkja? Då kan det vera ekstra godt å komme i kyrkja 2. påskedag og få delta i heile påskas forteljing. (Foto: Sondrekv)

STELL AV GRAVER

Kyrkjekontoret kan ta på seg stell av graver på kyrkjegardane på Osterøy. Dette kan bli gjort, anten ved å betale inn eit beløp som dekkjer stell av grava for fleire år frametter eller ved ei årleg innbetaling på kr. 2150,-.

Summen dekkjer: Utplanting: vår, sommar og haust
Til jul: mosekrans og vinterdekke

Dersom de er interessert i at vi skal ordne med stell av grav som de har ansvar for, kan de ta kontakt med oss på tlf. 56 19 22 80 eller på epost: kyrkje@osteroy.kommune.no

i bibeltekstar og i song og musikk. Her er med flotte solistar og musistar, eit eige prosjektkor satt saman av medlemmer frå dei fleste kyrkjelydane på Osterøy, samt gode tekstlesarar som resiterer bibeltekstane.

Det blir song frå mange forskjellige tradisjonar, frå folkemusikk og gospel til gamle og nye salmar. Og det vert sjølvstekt også mogeleg for alle til å syngja med.

Mellom anna deltek kyrkjemusikar Trent Bruner, kantor Baard Eikaas, og Kristoffer Henriksen på gitar. Solistar: Anveig Solberg, Siri Vevle Lavik, og Bjørn Tore Henriksen og fungerande sokneprest Helle Maria Wolstad, med fleire. Hosanger sokneråd inviterer på kyrkjekaffe etterpå. Velkomen til ei annleis påskefeiring i kyrkja!

Hosanger kyrkje, måndag 2. april kl. 19.00

«Gå ut i all verda og forkynn evangeliet for alt som Gud har skapt!»

No gjeld det for kyrkjelydane å staka ut ein bestemt kurs for å nå målet, og byrja ro, for me er mange som har site stille i båten for lenge, og i motvind.

AV ROAR MOEN
MEDLEM AV HAMRE SOKNERÅD

Både innanfor kyrkje og samfunn har det vore betydelege og djuptgripande strukturendringar, og kyrkja si posisjon har vore endra frå førande til å verta marginalisert. Noreg vert i dag, etter opphevinga av statskyrkja i 2012, rekna for å vera verdas fjerde mest sekulære stat. Kva så med kyrkja på lokalnivået? Har den endra seg og tilpassa seg samtida? Eller er det berre omgjevnadene som har endra seg, og vilkåra for kyrkjelyden? Fleire organisasjonsteoriar peikar på at organisasjonar må endra og tilpassa seg dei omgjevnadene dei skal operere i.

KYRKJA HO ER EIT GAMALT HUS: «Kyrkja har endra sin posisjon i samfunnet frå førande til marginalposisjon og Noreg har vorte ein av verdas mest sekulære statar», skriv Roar Moen. Biletet viser Hamre kyrkje, som blei bygd kring år 1600 på det som kan ha vore den fyrste kyrkjestaden i Nordhordland. Døypefonten i kyrkja er datert til rundt år 1250, og stammar sannsynlegvis frå ei tidlegare stavkyrkje som stod på same staden. (Foto: Nina Aldin Thune)

Soknestrukturen er mykje eldre enn formannskapsdistrikta, og formannskapslova brukte sokna som grunnlag då dei skulle oppretta formannskapsdistrikta i 1837. Eit prestegjeld vart difor den geografiske storleiken for utbreiinga av eit formannskap, og med det vart òg ei lokalkyrkjeleg forvaltning fødd. Det er tydeleg at soknet har vore ein grunnpilar i både den kyrkjelege og verdslege forvaltninga og forfatninga.

Ansvar for og oppgåver knytt til kyrkjelydsarbeid og forkynning fekk dei fyrst frå 1. januar 1922 i samband med innføringa av lov av 3. desember 1920 om sokneråd og soknemøter. Ved denne innføringa var det som ein i dag kjenner som sokneråd oppretta.

Ofte vert sokn og kyrkjelyd tenkt på som det same, og i bokmål er det endå verre. Der brukar ein nesten utelukkande «menighet» synonymt til både sokn og kyrkjelyd. Eit sokn er ei kyrkjeadministrativ, geografisk og juridisk avgrensing, og eit forvaltningsmessig omgrep. Omgrepet «kyrkjelyd» er mykje eldre, bibelsk forankra, og knytt til fellesskapet i trua på den oppstandne og sigrande Kristus.

Heilt sida opprettinga av sokneråda har dei hatt ei klårt og definert mål, tilnærma bokstaveleg uendra sidan 1922. Sidan 1997 har ordlyden vore: «Menighetsrådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikelig forkynt, syke og døende betjent med det, dømte gis dåpsopplæring, barn og unge samlet om gode formål og legemlig og åndelig nød avhjulpet».

Målet gjer sokneråda til eit andeleg leiarskap for kyrkjelyden og kyrkjelydsarbeidet i soknet. Det er ei stor, uendeleg og tung oppgåve å løyse når ein ser på målet. Orda «på alt som kan gjøres» ovenfor gjev sokneråda ei særleg stor oppgåve, og gjev ikkje rom for å kunne ta pause frå kvar det skal ha si merksemd. Omgjevnadane skiftar, og ved bortfall av oppgåver i 1997 står sokneråda no som oppgåveansvarleg tilnærma utelukkande for dette målet, og er det som soknerådet skal svara for og arbeide etter å nå.

La meg sei det med det same: Det vert gjort mykje godt kyrkjearbeid både på Osterøy og mange andre stader. Jamvel kan ein både på Osterøy, og for ein stor del i Noreg, ha lett for å ta tak i dei praktiske oppgåvene knytt til gudstenester, konfirmantførebuingar, innkjøp av lydanlegg og det å meine noko om kyrkjebygget og sommarslåttan fellesrådet skal syta for.

Isolert sett er det ikkje noko i vegen for det, men det er då grunn til å reisa spørsmålet om sokneråda gjer den viktigsta jobben dei er sett til å gjere? Har dei merksemda si på alt som kan gjerast for å vekke og nøre det kristelegte livet i soknet? For sjølv om det vert utdjunna i lova, er ikkje målet noko nytt frå 1922. Målet vart gjeve som ei oppgåve frå Meistren sjølv: «*Gå ut i all verda og forkynn evangeliet for alt som Gud har skapt!*».

Det kan sjå ut for at både sokneråd og kyrkjelydar treng å fokusere tydelegare på målet sitt, og arbeida strategisk for å nå det (ikkje nødvendigvis med flotte ord og planar). Uavhengig av om det er soknerådet aleine eller heile kyrkjelyden som initierer eller vert med (frå starten), så krev ein slik merksemd og kursendring tid, pengar, arbeid, vilje, prioritering, motivasjon, støtte, retning, mål, styring og leiarskap frå både sokneråda, kyrkjelydane og den einskilde.

Resultatet av strategisk arbeid knytt til dette målet bør i høgste grad vere ein kvalitativ og kvantitativ vekst i kyrkjelyden. Så er det viktig å legge til ein dimensjon; det er ikkje sokneråda eller kyrkjelyden som skal skapa veksten i kyrkjelyden – det er det Gud som skal gjere. Vår oppgåve vert å leggja til rette for denne veksten slik at han for god jord.

Det finst ikkje fasitsvar på korleis ein kyrkjelyd veks, men det finst studiar som finn nokre gjennomgåande fellestrekk hos dei kyrkjelydane som på verdsbasis (uavhengig av kyrkjelydens storleik og teologisk retning) har opplevd vekst. Eit av dei sentrale trekka er fellesskapet. For kyrkjelydsbygging, -utvikling og -vekst finst det fleire ulike organiserte arbeidsmetodar og program ein kan delta i, og tilrettelegging for vekst må skje med dei ressursane kyrkjelyden rår over.

Det går ei drøfting av kor vidt sokna på Osterøy skal slå seg saman til eitt sokn. Når ein ser eit slikt skilje mellom sokn og kyrkjelyd som eg nemnde innleingsvis, er det vanskeleg å sjå at soknestruktur skulle ha nokon direkte innverknad på kyrkjelydsbygging, då det framleis vil vere fem kyrkjer, fem kyrkjelydar og fem fellesskap.

Ja, omgjevnadane i samfunnet er skiftande. Kyrkja har endra sin posisjon i samfunnet frå førande til marginalposisjon og Noreg har vorte ein av verdas mest sekulære statar. I tillegg kunne ein nemnt andre høve, som at undersøkingar syner at færre trur på Gud, eller at dåpstala er synkande og tydelegare oppgåveansvar for sokneråda. Alt dette er skiftande omgjevnader for sokneråd og kyrkjelyd.

Mange har heilt sikkert meiningar både om kvar kyrkjelydane burde ha vore i dag, og nokon også om kvar kyrkjelyden bør vere om 20 år. No gjeld det for kyrkjelydane å staka ut ein bestemt kurs for å nå målet, og byrja ro, for me er mange som har site stille i båten for lenge, og i motvind.

Hamre sokneråd har sidan februar 2017, og så langt i 2018 hatt eit spanande arbeidsår der kyrkjelydsbygging og det å vera eit andeleg leiarskap har vore eit stort gjennomgåande tema. Kva soknerådet har gjort, og korleis det har tenkt å arbeide i tida frametter kjem me attende til i neste nummer av Kyrkjehelesing.

Trusopplæring våren 2018

BABYSONG: Søndag 3. juni blir det babysonggudsteneste i Gjerstad kyrkje.

- Salhus kyrkje, fredag 16/3 kl. 19.00-23.00: TGIF, Thank God it's Friday 15+
- Gjerstad kyrkje, søndag 25/3 kl. 11.00: Gudsteneste m/barna frå dåpsskulen
- Hamre kyrkje, laurdag 7/4 kl. 14.00-18.00: Tårnagenthelg for 2. klasse
- Hamre kyrkje, søndag 8/4 kl. 11.00: Samtalegudsteneste for konfirmentar. Tårnagentar deltar.
- Gjerstad kyrkje, tysdag 10/4 kl. 16.30-17.30: Småbarnsong for 3-5-åringar
- Eidsvåg kirke, fredag 20/4 kl. 19.00-23.00: TGIF, Thank God it's Friday 15+
- Storavatnet, søndag 22/4 kl. 15.00: KRIK på padletur
- Gjerstad kyrkje, tysdag 24/4 kl. 16.30-17.30: Småbarnsong for 3-5-åringar
- Bruvik kyrkje, fredag 27/4 kl. 17.00-19.00: B-dag for 2-12 år
- Gjerstad kyrkje, søndag 29/4 kl. 10.00: Konfirmasjon
- Hosanger kyrkje, søndag 29/4 kl. 11.00: Konfirmasjon
- Gjerstad kyrkje, søndag 29/4 kl. 12.00: Konfirmasjon
- Bruvik kyrkje, søndag 6/5 kl. 11.00: Konfirmasjon
- Hamre kyrkje, søndag 6/5 kl. 11.00: Konfirmasjon
- Haus kyrkje, søndag 13/5 kl. 11.00: Konfirmasjon
- Gjerstad kyrkje, søndag 3/6 kl. 11.00: Babysonggudsteneste
- Åsane kirke, fredag 8/6 kl. 19.00-23.00: TGIF, Thank God it's Friday 15+
- Bruvik kyrkje, laurdag 9/6 kl. 16.00-20.00: Tårnagenthelg 8-12 år
- Bruvik kyrkje, søndag 10/6 kl. 11.00: Familiegudsteneste m/tårnagentar

Trusmedarbeidar: Helga Askeland Mjelstad.
Følg med på kyrkja si nettside: osteroy.kyrkja.no.
Påmeldingar skjer via nettsida.
Sjå også facebook.com/KyrkjaOsteroy

DEN NORSKE KYRKJA

Osterøy

18. mars

Maria bodskapsdag. Luk. 1, 46-55

Hamre kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Tom Sverre Tomren. Dåp og nattverd.

25. mars Palmesøndag. Matt. 26, 6-13

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Familiégudsteneste. Håkon Økland Kinsarvik. Dåp.

29. mars Skjærtorsdag. Luk. 22, 14-23

Haus kyrkje kl. 19.00. Gudsteneste med påskemåltid. Håkon Økland Kinsarvik. Nattverd.

30. mars Langfredag. Joh. 18,1 – 19,42

Hosanger kyrkje kl. 11.00. Pasjonsgudsteneste. Helle Maria Wolstad.

31. mars Påskeaften. Mark. 16, 1-8

Hamre kyrkje kl. 23.00. Påskennattgudsteneste. Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

1. april Påskedag. Matt. 28, 1-10

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Høgtidsgudsteneste. Tom Sverre Tomren. Dåp og nattverd.

2. april 2. påskedag. Luk. 24, 36-45

Osterøytunet kl. 11.00. Gudsteneste. Tom Sverre Tomren. Nattverd.

Hosanger kyrkje kl. 19.00. Påsken i ord og toner. Helle Maria Wolstad.

8. april 2. s. i påsketida. Joh. 21, 15-19

Hamre kyrkje kl. 11.00. Samtalegudsteneste. Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd. For konfirmantar frå Hamre og Hosanger. Tåmagenthelg.

Haus kyrkje kl. 11.00. Samtalegudsteneste. Håkon Økland Kinsarvik. Dåp.

15. april 3. s. i påsketida. Joh. 10, 1-10

Bruvik kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Tom Sverre Tomren. Dåp og nattverd.

Hosanger kyrkje kl. 11.00. Familiégudsteneste. Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

22. april 4. s. i påsketida. Joh. 13, 30-35

Gjerstad kyrkje kl. 11.00.

Samtalegudsteneste. Håkon Økland Kinsarvik. Dåp.

Hamre kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Prost Øystein Skaug. Dåp og nattverd.

29. april 5. s. i påsketida. Luk. 13, 18-21

Gjerstad kyrkje kl. 10.00. Konfirmasjon. Håkon Økland Kinsarvik.

Hosanger kyrkje kl. 11.00. Konfirmasjon. Helle Maria Wolstad.

Gjerstad kyrkje kl. 12.00. Konfirmasjon. Håkon Økland Kinsarvik.

6. mai 6. s. i påsketida. Matt. 7, 7-12

Bruvik kyrkje kl. 11.00. Konfirmasjon. Tom Sverre Tomren.

Hamre kyrkje kl. 11.00. Konfirmasjon. Helle Maria Wolstad.

10. mai

Kristi himmelfartsdag. Luk. 24, 46-53

Friluftsgudsteneste i Klyvikja, (Bruvik) kl. 12.00. Tom Sverre Tomren. Dåp og nattverd.

13. mai Søndag før pinse. Joh. 3, 16-21

Hamre kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

Haus kyrkje kl. 11.00. Konfirmasjon. Håkon Økland Kinsarvik.

17. mai Matt. 22, 17-22

Gjerstad kyrkje kl. 10.00. Gudsteneste. Tom Sverre Tomren.

Hamre kyrkje kl. 10.00. Gudsteneste.

Helle Maria Wolstad. Hjellvik musikklag.

Bruvik kyrkje kl. 11.00. Gudsteneste. Håkon Økland Kinsarvik.

Haus kyrkje kl. 12.00. Gudsteneste. Tom Sverre Tomren.

Hosanger kyrkje kl. 12.00. Gudsteneste. Helle Maria Wolstad. Kransenedlegging ved minnestøtta.

20. mai Pinsedag. Joh. 14, 15-21.

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Høgtidsgudsteneste. Tom Sverre Tomren. Dåp og nattverd.

21. mai 2. pinsedag. Joh. 6, 44-47

Gudsteneste om bord på MF Ole Bull kl. 10.00. Tom Sverre Tomren. Osterøykoret deltar.

27. mai Treenighetssundag Luk. 10, 21-24

Haus kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

3. juni 2. s. i t. Gal. 3, 23-29.

Gjerstad kyrkje kl. 11.00.

Babysanggudsteneste. Håkon Økland Kinsarvik. Dåp og nattverd.

10. juni 3. s. i t. Joh. 1, 35-51

Bruvik kyrkje kl. 11.00. Familiégudsteneste. Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

Tåmagenthelg.

Hamre kyrkje kl. 17.00. Høgmesse. Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd. Gullkonfirmantar.

Dei neste gudstenestene kan du finne på www.osteroy.kyrkja.no

SLEKTERS GANG

Døyppte:

Hamre

04.02. Leah Stamnes Bernes
04.02. Olai Vevle Jakobsen
18.02. Sunniva Mjelstad-Husebø
24.02. Marion Røssland Haugland

Hosanger

04.02. Frida Kristin Bruvik
25.02. Heidi Margrethe Bruaas Handeland
25.02. Madelen Louise Bruaas

Gjerstad

28.01. Odin Tvedterås-Edwardsdal

Bruvik

21.01. Johannes Skaar-Løvteit
11.02. William Eidsnes Bruvik

Gravlagte:

Bruvik

26.01. Olaug Margareth Lid (f.1940)

Hamre

30.01. Ingeborg Johanna Burkeland (f.1914)
13.02. Karsten Roy Karlsen (f.1939)

Gjerstad

02.02. Hege Merethe Raknes (f.1975)
27.02. Jon Kristian Solberg (f.1934)

Hosanger

21.02. Anna B. Helda (f.11.05.1918)

Bunad og stakkastovo as

Ny bunad

Omsem

Allt av tilbehør

Ring for avtale 56191800

Osterøy næringspark, 5281 Valestrandsfossen
www.bunadogstakkastovo.no